

METODICKÝ MATERIÁL: Pestrý svět

Příloha: MET26_P_03_Amerika sever

1. GEOGRAFIE

Grónsko		Grónská vesnička s typickými dřevěnými barevnými domky (Grónsko)
Aljaška		Národní park Denali (Aljaška)
Kanada		Národní park Jasper (Kanada)
		Toronto – centrum města (Kanada)
USA		San Francisco – Oakland Bay Bridge (USA)

		<p>Grand Canyon – Colorado</p>
<p>Mexiko</p>		<p>Mayské pyramididy na Yucatánu</p>
		<p>Mexické město Guanajuato</p>

2. JÍDLO

Grónsko		<p>Suaasat – polévka z cibule, brambor, koření a masa (z tuleně, velryby, soba nebo z vodních ptáků)</p>
		<p>Maktak – mražené nakrájené kusy velrybí kůže a velrybího tuku. Maktak se okrajuje na začátku zpracování uloveného kytovce. Tradičně se jí syrový a nesolený.</p>
Aljaška		<p>Krab královský – velká pochoutka na Aljašce</p>
Kanada		<p>Javorový sirup a fudge. Javorový sirup je přírodní sladidlo z javoru cukrového. Fudge (původem z Anglie) – sladká máslová karamelka oblíbená po celém světě.</p>
		<p>Poutine – hranolky s kousky pařeného sýra a omáčkou brown gravy z masového vývaru zahuštěného jíškou. Často považované za národní jídlo Kanady.</p>
		<p>Nanaimo řezy – velmi sladký zákusek z oplatky, vanilkového krému a čokolády</p>

USA		<p>Americké hamburgery a hot dogy s hranolky není potřeba představovat.</p>
		<p>Apple pie – jablečný koláč</p>
		<p>Donut – pravá americká kobliha s cukrovou polevou</p>
	 <p>https://www.candlemaking.com/</p>	<p>Lívance s javorovým sirupem</p>
Mexiko		<p>Tacos – kukuřičné placky naplněné mletým hovězím masem a domácí salsou z rajčat, chilli a avokáda</p>
		<p>Talíř mexických pochutin – vařená kukuřice, kukuřičná kaše, burritos, rýže, guacamole, rajčatová salsa, černé olivy a zelenina</p>

Chilli con carne a nachos – fazole s masem a k tomu nachos – trojúhelníčky z kukuřičné tortilly

Quesadilla s kuřecím masem a sýrem se zakysanou smetanou a červenou salsou (salsa roja)

Guacamole con chapulines – známá omáčka z avokáda s praženými kobyčkami. Pražené kobyčky se běžně prodávají na trhu. Odnést si je můžete v papírovém pytlíku a chroupat je jako brambůrky.

3. LIDÉ

Grónsko		<p>Grónské ženy v tradičním oděvu. V Grónsku žije méně než 60 000 obyvatel.</p> <p>Zdroj foto: flickr</p>
		<p>Inuité (Eskymáci) v pozadí se soby</p>
Kanada		<p>Děti z Kanady – je to multikulturní země</p>
USA		<p>Děti z USA – díky velkému množství přistěhovalců zde najdeme potomky obyvatel ze všech kontinentů a zemí. Američané jsou na svůj národ velice hrdí.</p>
Mexiko		<p>Mayská (indiánská) žena v Yucatánu. Většina obyvatel Mexika jsou Mesticové, tedy míšenci původních indiánů a bělochů (60 %). Potomci původních indiánů tvoří 30 % a potomci Španělů, zvaní kreolové, 10 % populace Mexika.</p>

4. ZVYKY/SVÁTKY

Grónsko		<p>Sušení masa je zvyk, kterým se zde uchovává velké množství masa.</p> <p>Ammassat – sušené maso z mořských ryb.</p>
		<p>Cesty mezi městy téměř neexistují. Mezi jednotlivými osadami funguje letadlová, vrtulníková a lodní doprava, k dopravě se využívají i motorové saně nebo psí spřežení.</p>
		<p>Vzhledem k tomu, že v Grónsku žije velmi málo obyvatel, mají tu zvláštní vězeňský systém. Po několika měsících běžné vazby získávají vězni klíče od vlastních cel. Během dne odcházejí do školy či do práce a pak se večer vrací zpět.</p>
Aljaška		<p>Eskymácké olympijské hry – jsou zde disciplíny jako třeba tah uchem a vzpírání ušima (tím původně Eskymáci trénovali uši proti mrazu) nebo stahování tuleně z kůže, pojídání velrybí kůže atd. Součástí olympiády je i soutěž Miss Eskimo.</p>
Kanada		<p>Svátek 1. července – celá Kanada slaví vznik státu. Lidé chodí do průvodu, na pláž nebo pořádají oslavu s rodinou. Všude visí kanadské vlajky a lidé se strojí do červeno-bílého oblečení – někdy tento den nazývají narozeninami Kanady.</p>
USA		<p>Den díkůvzdání (26. listopadu) – pečený krocan a sladké brambory.</p> <p>Jedná se o jeden z největších svátků. Říká se, že první Den díkůvzdání slavili „otcové poutníci“ s původními obyvateli v roce 1621.</p>

Brunch – pozdní velká snídaně. Brunch je především víkendovou záležitostí. Probíhá převážně od 9 do 14 hodin. Většinou zaplatíte jednotný poplatek a můžete sníst cokoliv a v jakém množství chcete.

Bezředná káva – káva je v Americe velice oblíbená. Je ale jiná než u nás. Je slabá a číšník vám ji neustále dolévá.

Mexiko

El Día de los muertos – Den mrtvých je jeden z nejvýznamnějších mexických svátků. Slaví se na začátku listopadu a jde spíše o radostnou oslavu života než o smutné české Dušičky. Už od mala jsou děti vychovávány tak, aby smrt pro ně byla kamarádkou, aby ji nepovažovaly za konečný bod všeho, ale jako běžnou součást života.

Tradiční mexická keramika – často se prodává na tržišti nebo v obchodech pro turisty.

Děti se během fiesty nejvíce těší na piñatu, barevně zdobenou keramickou nádobu, ve které jsou připraveny cukrovinky, čokoládky a drobné hračky. Úkolem dětí je zasáhnout piñatu, která visí ve vzduchu na dlouhém provázku, a tím se zmocnit sladkostí.

5. ETIKETA

Aljaška	NEZVEŘEJŇUJTE GPS TRASU VAŠEHO VÝLETU	Je zakázáno dávat trasu pohybu po NP na internet. Je to proto, aby byla zachována panenská příroda a každý chodil svou cestou.
	JEDNODUCHÉ STOPOVÁNÍ	Na Aljašce se velice dobře stopuje. Není třeba se toho bát.
Kanada	NEURÁŽEJTE KANADSKÝ PŘÍZVUK A JEJICH NÁRODNÍ JÍDLO	Nemluvte na Kanadany kanadským přízvukem. Mohli by se urazit, že si z nich děláte legraci. Pokud si v Kanadě chcete dát hranolky a Kanadané vám místo nich nabídnou potine, rozhodně neodmítejte. Je to jejich národní jídlo a mohlo by je to urazit. Nikdy neříkejte, že je Kanada stejná jako USA. Kanadané jsou velice zdvořilí a očekávají zdvořilost i od druhých.
USA	V RESTAURACI	Ve většině restaurací není slušné jít si sednout rovnou ke stolu. Na uvedení ke stolu je nutné počkat.
	VELKÉ SPROPITNÉ	Největším faux pas, kterého se můžete v restauraci dopustit, je nenechat spropitné. To se zde považuje za prohřešek proti pravidlům slušného chování. Očekává se částka ve výši 10–20 % z vaší útraty.
	DO RESTAURACE JE MOŽNÉ DONÉST SI SVŮJ ALKOHOL	Některé restaurace nemohou prodávat alkohol, a tak si tam dospělí mohou donést třeba vlastní pivo.
Mexiko	NECHODÍ VČAS	Co se týče dochvilnosti, pár minut nebo třeba čtvrt hodinka zpoždění není na mexické poměry nic neobvyklého. Omluvy a vysvětlení jsou zvykem až po hodinovém zpoždění. (To platí i pro celou Jižní Ameriku.)
	MUŽI MAJÍ ČISTÉ BOTY A NAGELOVANÉ VLASY	Snad každý muž v Mexiku nosí nagelované vlasy. Obuv mají převážně černou a vždy čistou a dobře upravenou. Proto je zde na ulici hodně čističů bot.